

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2021 METŲ ATASKAITOS

2023 m. vasario 24 d. Nr. T-19 (1.5E)
Kalvarija

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) įstatymo 10 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ patvirtintų Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų 6.3 papunkčiu ir atsižvelgdama į Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2022-12-28 raštą Nr. D2-430 „Dėl Kalvarijos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos pateikimo“, Kalvarijos savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Pritarti Kalvarijos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2021 metų ataskaitai (pridedama).

Šis sprendimas per vieną mėnesį nuo paskelbimo (įteikimo) dienos gali būti skundžiamas Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams (adresu: A. Mickevičiaus g. 8A, LT-44312 Kaunas) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Meras

Vincas Plikaitis

Parengė
Kalvarijos savivaldybės administracijos
vyriausioji specialistė (savivaldybės gydytoja)

Sigutė Matulevičiūtė-Jodelienė
2023-01-09

PRITARTA
Kalvarijos savivaldybės tarybos
2023 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T-19 (1.5 E)

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS 2021 METŲ ATASKAITA

I SKYRIUS IVADAS

Visuomenės sveikatos stebėsenos savivaldybėje tikslas – nuolat rinkti, tvarkyti, analizuoti ir įvertinti visuomenės sveikatą charakterizuojančių rodiklių duomenis, kad remiantis išsamia informacija apie savivaldybės visuomenės sveikatos būklę ir ją lemiančius sveikatos rizikos veiksnius būtų galima planuoti ir įgyvendinti savivaldybės visuomenės sveikatos gerinimo priemones, vykdyti visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų sklaidą bei tinkamai informuoti savivaldybės politikus apie problemines visuomenės sveikatos sritis, siekiant efektyvaus valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) bei savarankiškųjų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo savivaldybės teritorijoje.

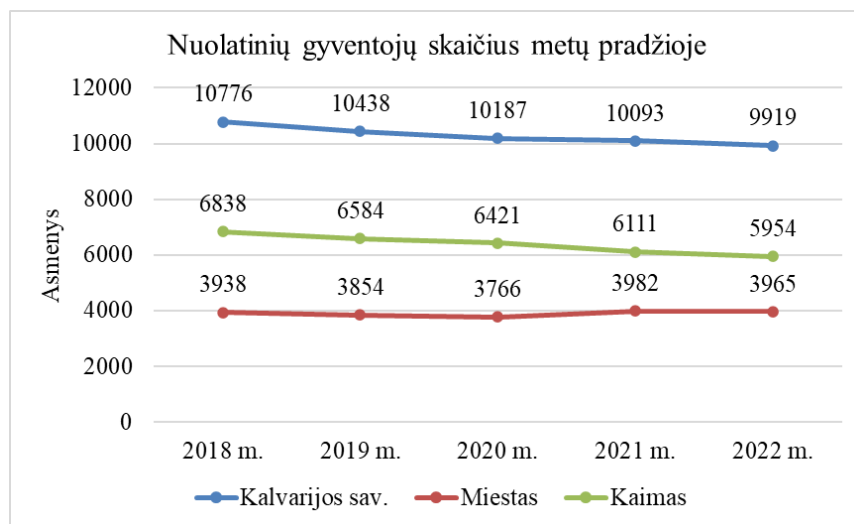
Visuomenės sveikatos būklės stebėsenos Kalvarijos savivaldybėje 2021 metais ataskaita (toliau – Ataskaita) parengta vadovaujantis bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais ir atsižvelgiant į Higienos instituto parengtas Savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitų rašymo metodines rekomendacijas.

Ataskaitoje pateikiama ir aprašoma 50 unifikuotų 2021 m. visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių. Pateikiami rodikliai atspindi, kaip įgyvendinami Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos (toliau – LSP) uždaviniai (Lietuvos Respublikos Seimo 2014 m. birželio 26 d. nutarimas Nr. XII-964 „Dėl Lietuvos sveikatos 2014–2025 metų programos patvirtinimo“). LSP išskeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo stebėseną nuo 2016 m. sausio 1 d. vykdoma pagal savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“. Šį sąrašą sudaro 50 unifikuotų rodiklių, geriausiai apibūdinančių LSP siekinius. Kiekvieno rodiklio duomenys kasmet leidžia vertinti rodiklio pokyčių kryptį ir aprėptį savivaldybėje, palyginti savivaldybės rodiklio duomenis su Lietuvos atitinkamo rodiklio vidurkiu (toliau – Lietuvos vidurkis).

II SKYRIUS BENDROJI DALIS KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ DEMOGRAFINIAI POKYČIAI

2022 m. pradžioje Kalvarijos savivaldybėje gyveno 9919 gyventojų. Nuo 2021 m. iki 2022 m. sumažėjo 174 gyventojais, t.y. 1,7 procento (žr. 1 paveikslą).

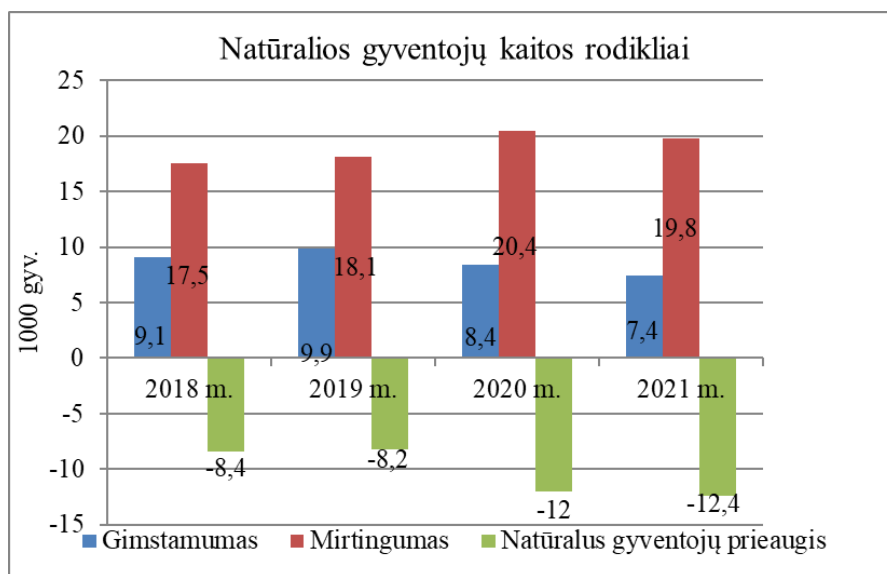
Nuolatinių gyventojų skaičius 2022 m. pradžioje – apskaičiuotas remiantis Lietuvos Respublikos 2021 metų visuotinio gyventojų ir būstų surašymo rezultatais, 2021 m. pradžioje – 2021 m. surašymo duomenys, 2012–2020 m. pradžioje gyventojų skaičius neperskaiciuotas.

1 pav. Kalvarijos savivaldybės gyventojų skaičius pagal gyvenamąją vietą (Šaltinis. Lietuvos statistikos departamentas)

2021 m. Kalvarijos savivaldybėje natūralus gyventojų prieaugis buvo -12,4 1000-čiui gyventojų. Tai rodo, jog savivaldybėje buvo registruojamas didesnis mirtingumas nei gimstamumas.

2021 m. gimstamumo rodiklis, palyginti su 2020 m., sumažėjo 11,9 procento, mirtingumo rodiklis per atitinkamą laikotarpį padidėjo 2,9 procento (žr. 2 paveikslą).

2 pav. Natūrali Kalvarijos savivaldybės gyventojų kaita (Šaltinis. Lietuvos statistikos departamentas)

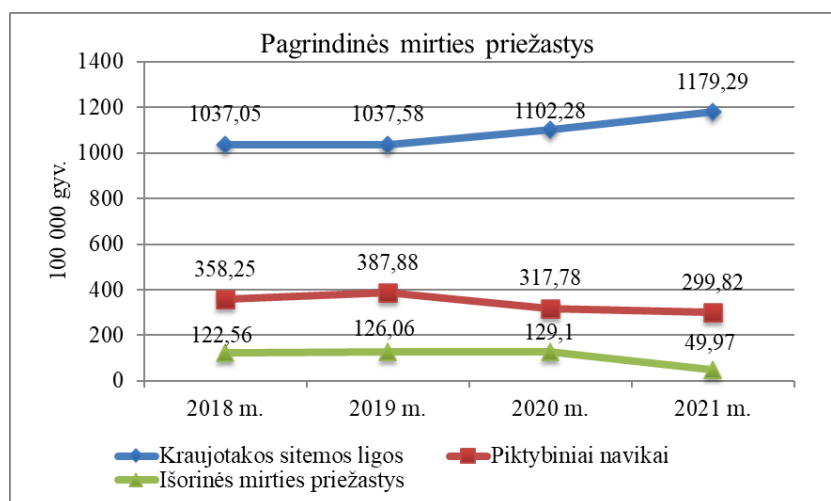
KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ MIRTINGUMO POKYČIAI

Kalvarijos savivaldybėje 2021 m. buvo registruota 198 mirtys, iš jų 91 moteriai ir 107 vyrams.

Kalvarijos savivaldybėje 2021 m. daugiausia mirčių atvejų buvo užregistruota dėl kraujotakos sistemos ligų (I00-I99) (118 mirties atvejų). 2021 m. (1179,29/100000 gyv.), palyginti su 2020 m. (1102,28/100000 gyv.), mirtingumas dėl kraujotakos sistemos ligų padidėjo 7 procentais (žr. 3 paveikslą).

Kalvarijos savivaldybės gyventojų mirties priežasčių struktūroje antrą vietą užima mirties atvejai dėl piktybinių navikų (C00-C96) (30 mirties atvejų). 2021 m. (299,82/100000 gyv.), palyginti su 2020 m. (317,78/100000 gyv.), mirtingumas dėl piktybinių navikų sumažėjo 5,7 procento (žr. 3 paveikslą).

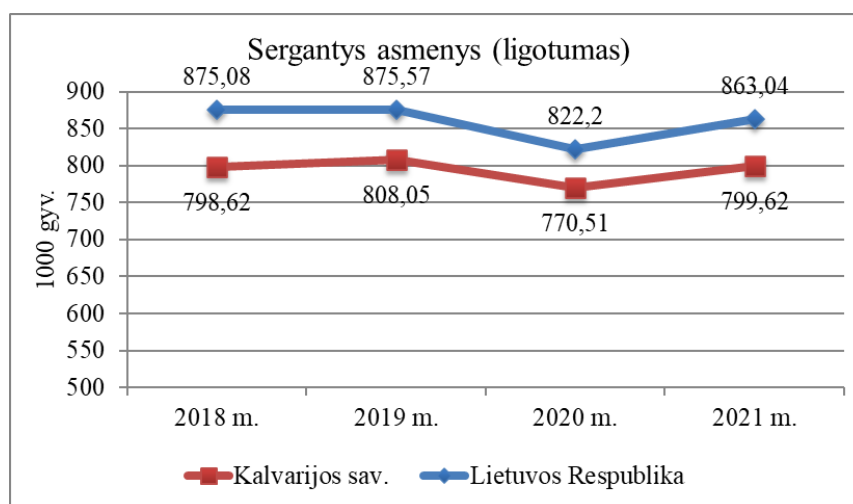
Mirtingumas nuo išorinių priežasčių (V00-Y89) Kalvarijos savivaldybėje užima trečią vietą pagal mirties priežastis (5 mirties atvejai). 2021 m. (49,97/100000 gyv.), palyginti su 2020 m. (129,1/100000 gyv.), jis sumažėjo 2,6 karto (žr. 3 paveikslą).

3 pav. Kalvarijos savivaldybės gyventojų pagrindinės mirties priežastys (Šaltinis. Higienos instituto Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras)

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS SERGANČIŲ ASMENŲ (LIGOTUMO) POKYČIAI

Kalvarijos savivaldybėje 2021 m. sergančių asmenų (A00-T98, U07) buvo 8001 (799,62/1000 gyv.), iš jų 4397 moterys ir 3604 vyrai. 2021 m., palyginti su 2020 m., sergančių asmenų padaugėjo 3,8 procento ir buvo 7,3 procento mažesnis nei Lietuvos vidurkis (863,04/1000 gyv.) (žr. 4 paveikslą).

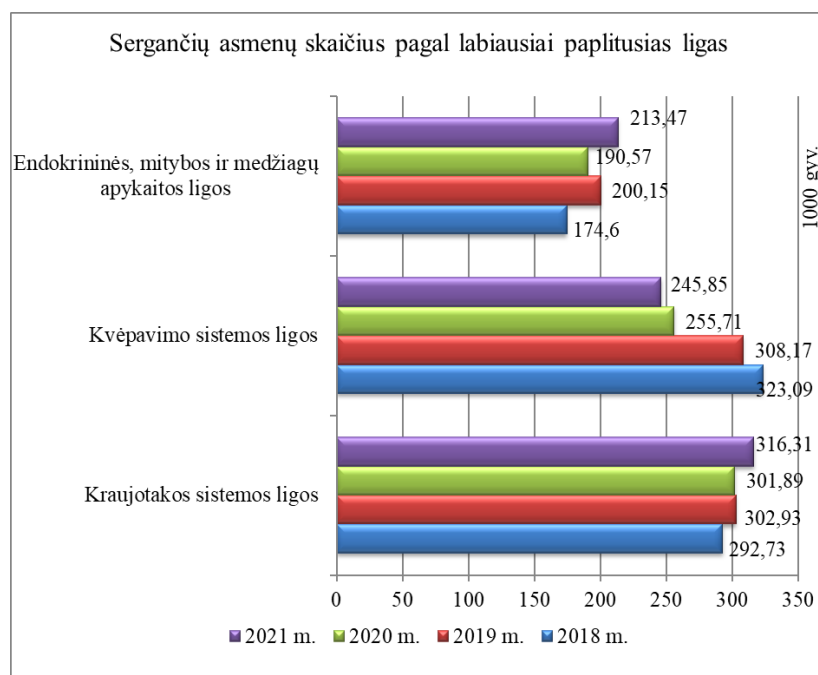

4. pav. Sergantys asmenys (A00-T98, U07) Kalvarijos savivaldybėje, 1000 gyvent. (Šaltinis. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

Kalvarijos savivaldybėje 2021 m. tarp sergančių asmenų labiausiai paplitusios buvo kraujotakos sistemos ligos (I00-I99). 2021 m. sergančių asmenų kraujotakos sistemos ligomis buvo 3165. Sergančių asmenų kraujotakos sistemos ligomis 2021 m. (316,31/1000 gyv.), palyginti su 2020 m. (301,89/1000 gyv.), padidėjo 4,8 procento.

Kalvarijos savivaldybės 2021 m. sergančių asmenų struktūroje antrą vietą užima kvėpavimo sistemos ligos (J00-J99). 2021 m. kvėpavimo sistemos ligomis sergančių asmenų buvo 2460. Sergančių asmenų kvėpavimo sistemos ligomis 2021 m. (245,85/1000 gyv.), palyginti su 2020 m. (255,71/1000 gyv.), sumažėjo 3,9 procento.

Kalvarijos savivaldybės 2021 m. sergančių asmenų struktūroje trečią vietą užima endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos (E00-E90). 2021 m. endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligomis sergančių asmenų buvo 2136. Sergančių asmenų endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligomis 2021 m. (213,47/1000 gyv.), palyginti su 2020 m. (190,57/1000 gyv.), padidėjo 12 procentų (žr. 5 paveikslą).

5. pav. Kalvarijos savivaldybėje sergančių asmenų skaičius pagal labiausiai paplitusias ligas (Šaltinis. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

PAGRINDINIŲ VISUOMENĖS STEBĖSENOS RODIKLIŲ SAVIVALDYBĖJE ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS („ŠVIESOFORAS“)

Pagrindinio rodiklių sąrašo analizė ir interpretavimas („šviesoforo“ kūrimas) atliekamas 2021 metų Kalvarijos savivaldybės sveikatos stebėsenos rodiklius palyginant su Lietuvos vidurkiu.

Vadovaujantis „šviesoforo“ principu, visos 60 Lietuvos savivaldybių suskirstytos į 3 grupes (po 12 savivaldybių kiekvienoje grupėje):

- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis atspindi geriausią situaciją, žymimos žalia spalva;
- 12 savivaldybių, kuriose stebimas rodiklis rodo prasčiausią situaciją, žymimos raudona spalva;

– likusių 36 savivaldybių rodiklių reikšmės žymimos geltona spalva. Šių savivaldybių rodikliai interpretuojami kaip atitinkantys Lietuvos vidurkį.

Spalvomis vertinamas ne savivaldybių rodiklio dydis, o reikšmė, kadangi mažas rodiklis ne visada atspindi gerą situaciją, ir atvirkščiai, didelis rodiklis ne visada rodo blogą situaciją.

Kalvarijos savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių duomenys ir jų interpretavimas pateikiami Ataskaitos priedo lentelėje „Kalvarijos savivaldybės gyventojų sveikatos ar su sveikata susijusių rodiklių profilis“.

Remiantis profilio rodikliais ir jų interpretavimo rezultatais, buvo pasirinktos 3 pagrindinio rodiklių sąrašo reikšmės, kurių rodiklis ar pokyčio kryptis prastesnė lyginant su šalies reikšmėmis (raudonos spalvos pagrindinių rodiklių sąrašo reikšmės). Sudarius Kalvarijos savivaldybės probleminių visuomenės sveikatos sričių (rodiklių) sąrašą, buvo atlikta atrinktų rodiklių detalesnė analizė ir vertinimas (žr. „Specialioji dalis“).

Iš Ataskaitos priedo lentelėje „Kalvarijos savivaldybės gyventojų sveikatos ar su sveikata susijusių rodiklių profilis“ pateiktų pagrindinių rodiklių sąrašo 15 unifikotų rodiklių (2020 m. buvo 14, 2019 m. buvo 4, 2018 m. buvo 2, 2017 m. buvo 8, 2016 m. buvo 11, 2015 m. buvo 12, 2014 m.

buvo 11 rodikliai) patenka į grupę savivaldybių, kurių situacija yra geriausia lyginant su šalies vidurkiu (žalioji zona):

- Bandymų žudyti skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų;
- Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01–Y98) 100 000 gyventojų;
- Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyventojų;
- Mirtingumas dėl nukritimo (W00–W19) 100 000 gyventojų;
- Mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V99) 100 000 gyventojų;
- Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V09) 100 000 gyventojų;
- Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00–V99) skaičius 10 000 gyventojų;
- Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis (kg), tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui;
- Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu;
- Sergamumas (nauji atvejai) vaistams atsparia tuberkulioze 100 000 gyventojų;
- Sergamumas ŽIV (B20–B24) ir lytiškai plintančiomis ligomis (A50–A64) 10 000 gyventojų;
- 2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina 1 dozė) skiepijimo apimtys;
- 1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina 3 dozės) skiepijimo apimtys;
- Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų;
- Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusieji storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų.

13 unifikuotų rodiklių (2020 m. buvo 13, 2019 m. buvo 15, 2018 m. buvo 8, 2017 m. buvo 13, 2016 m. buvo 5, 2015 m. buvo 11, 2014 m. buvo 13 rodikliai) patenka į grupę savivaldybių, kurių situacija yra prasčiausia lyginant su šalies vidurkiu (raudonoji zona):

- Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (m.);
- Išvengiamas mirtingumas (proc.);
- Ilgalaikio nedarbo lygis (proc.);
- Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų;
- Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų;
- Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00–A08) 10 000 gyventojų;
- Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu;
- Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai);
- Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų, skaičius 10 000 gyventojų;
- Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui;
- Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių;
- Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyventojų;
- Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00–I99) 100 000 gyventojų.

Du unifikuoti rodikliai (viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams, nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams) nėra lyginami su Lietuvos vidurkiu.

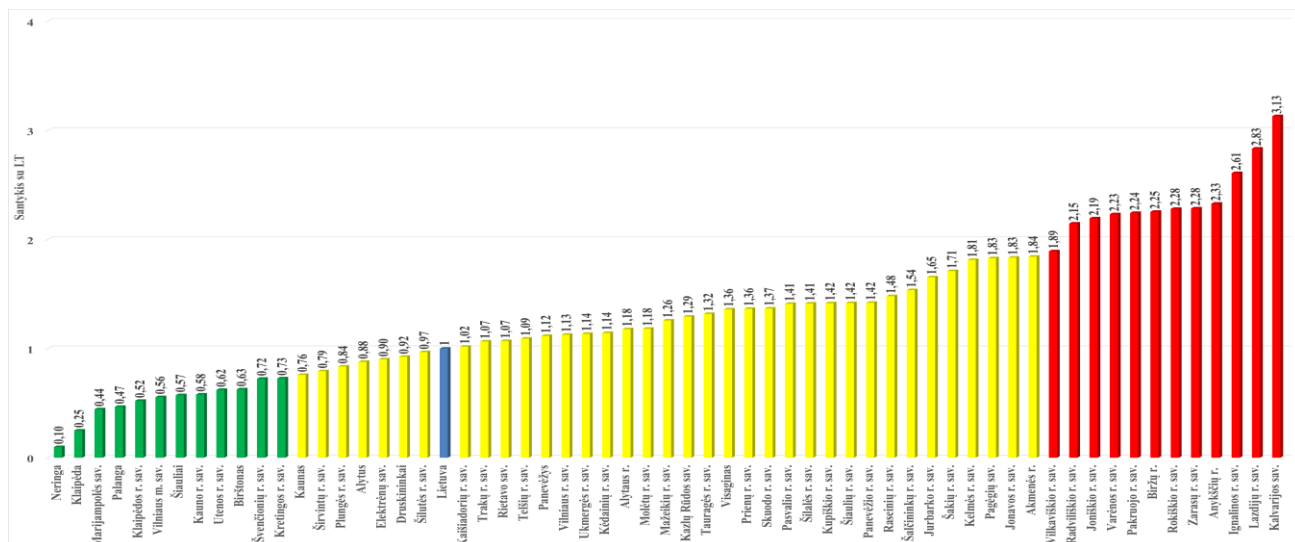
Likusieji 20 unifikuotų rodiklių patenka į grupę savivaldybių, kurių situacija yra patenkinama, lyginant su šalies vidurkiu (geltonoji zona).

III SKYRIUS SPECIALIOJI DALIS ATRINKTŲ RODIKLIŲ DETALI ANALIZĖ IR INTERPRETAVIMAS

Remdamiesi profilio rodiklių aptarimu, iš jų detaliai analizei ir interpretavimui kaip prioritetines problemas pasirinkome šiuos rodiklius:

- socialinės pašalpos gavėjų skaičius;
- mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu;
- kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas.

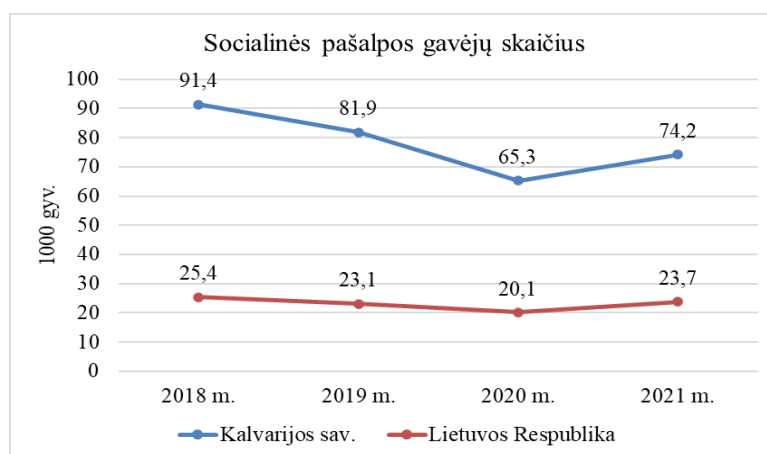
Kalvarijos savivaldybėje 2021 m. socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus rodiklis patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose situacija yra prasčiausia lyginant su šalies vidurkiu. Savivaldybės rodiklio santykis su šalies vidurkiu yra 3,13 (žr. 6 paveikslą).

6 pav. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, 2021 m. (Šaltinis. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

Kalvarijos savivaldybės 2021 m. socialinės pašalpos gavėjų skaičiaus rodiklis siekė 74,2/1000 gyv., o šalies vidurkis atitinkamu laikotarpiu buvo 23,7/1000 gyv.

Kalvarijos savivaldybėje socialinės pašalpos gavėjų skaičius 2021 m., palyginti su 2020 m., padidėjo 13,6 procento ir buvo 3 kartus didesnis nei Lietuvos vidurkis (žr. 7 paveikslą).

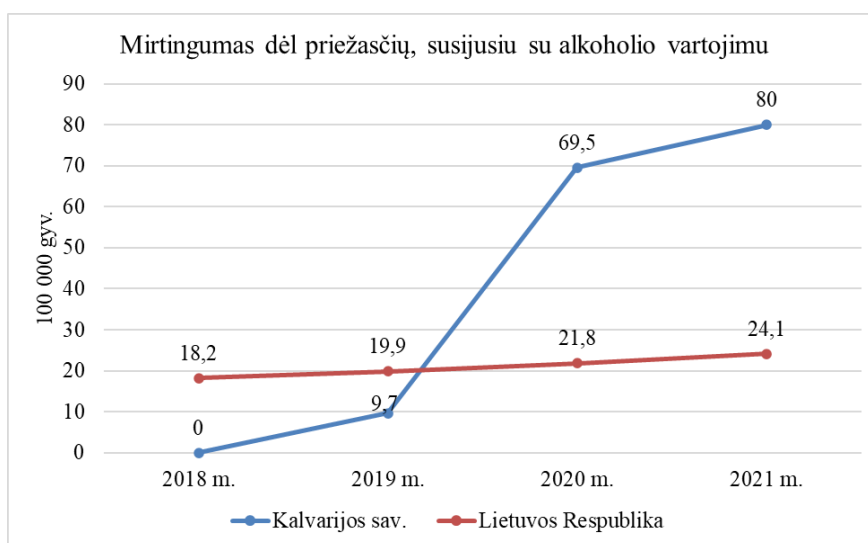

7 pav. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, 1000 gyv. (Šaltinis. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

Kalvarijos savivaldybėje 2021 m. mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, rodiklis siekė 80,0/100 000 gyv., o šalies vidurkis atitinkamu laikotarpiu buvo 24,1/100 000 gyv.

Kalvarijos savivaldybėje mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 2021 m., palyginti su 2020 m., padidėjo 15,1 procento ir buvo 3 kartus didesnis nei Lietuvos vidurkis (žr. 8 paveikslą).

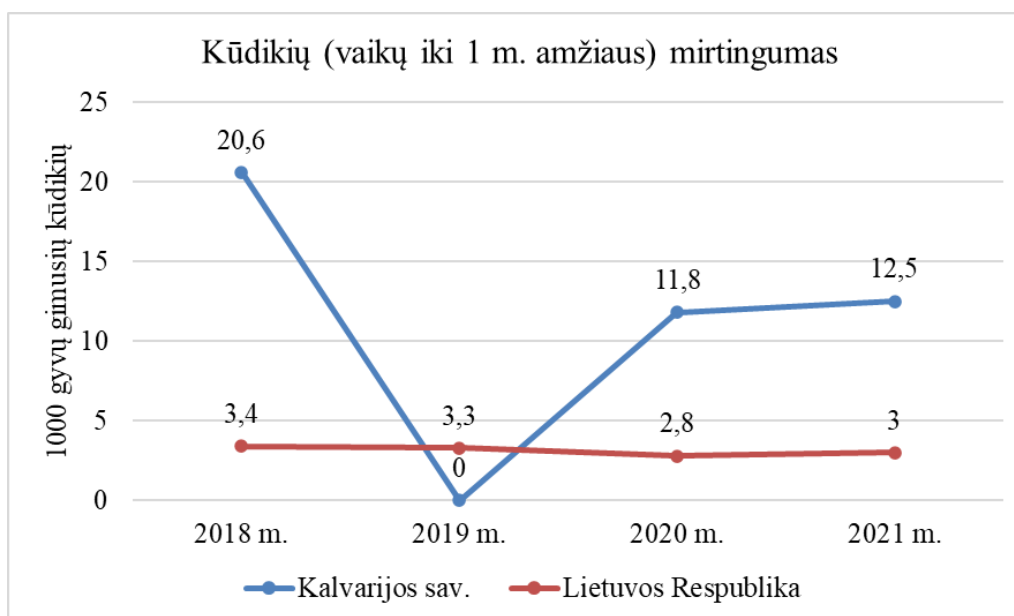
Rodiklis patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose situacija yra prasčiausia lyginant su šalies vidurkiu.

8 pav. Mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, rodiklis (E24.4, F10, G31.2, G40.5, G62.1, G72.1, I42.6, K29.2, K70, K85.2, K86.0, P04.3, X45, X65, Y15) 100 000 gyv. (Šaltinis. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

Kalvarijos savivaldybėje 2021 m. kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumo rodiklis siekė 12,5/1 000 gyvų gimusių kūdikių, o šalies vidurkis atitinkamu laikotarpiu buvo 3/1 000 gyvų gimusių kūdikių. Šis rodiklis 2021 m., palyginti su 2020 m., padidėjo 5,9 procento ir buvo 4 kartus didesnis nei Lietuvos vidurkis (žr. 9 paveikslą).

Rodiklis patenka tarp 12 savivaldybių, kuriose situacija yra prasčiausia lyginant su šalies vidurkiu.

9 pav. Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių (Šaltinis. Higienos instituto Sveikatos informacijos centras)

IV SKYRIUS IŠVADOS

Kalvarijos savivaldybėje penkiolika unifikuotų rodiklių (2020 m. buvo 14, 2019 m. buvo 4, 2018 m. buvo 2, 2017 m. buvo 8, 2016 m. buvo 11, 2015 m. buvo 12, 2014 m. buvo 11 rodikliai) patenka į grupę savivaldybių, kurių situacija yra geriausia lyginant su šalies vidurkiu (žalioji zona)

Trylika unifikuotų rodiklių (2020 m. buvo 13, 2019 m. buvo 15, 2018 m. buvo 8, 2017 m. buvo 13, 2016 m. buvo 5, 2015 m. buvo 11, 2014 m. buvo 13 rodikliai) patenka į grupę savivaldybių, kurių situacija yra prasčiausia lyginant su šalies vidurkiu (raudonoji zona)

Likusieji 20 unifikuotų rodiklių patenka į grupę savivaldybių, kurių situacija yra patenkinama, lyginant su šalies vidurkiu (geltonoji zona).

V SKYRIUS REKOMENDACIJOS

Socialinių pašalpų gavėjų skaičiaus mažinimo rekomendacijos:

- kurti naujas darbo vietas siekiant mažinti nedarbo lygį ir socialinių išmokų poreikį.

Mirtingumo dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, mažinimo rekomendacijos:

- informuoti visuomenę, ypač jaunimą, apie alkoholio daromą žalą sveikatai ir aplinkai, norinčius atsisakyti nukreipti pas specialistus;
 - vykdant alkoholinių gėrimų vartojimo prevenciją organizuoti šviečiamąją veiklą (akcijos, seminarai, konferencijos, paskaitos, informacijos sklaida), taip pat svarbu užtikrinti vaikų ir jaunimo užimtumą, aktyvų laisvalaikio praleidimą, skatinti tėvus daugiau laiko praleisti kartu su vaikais;
 - skirti didesnę dėmesį ne tik šviečiamajai veiklai (seminarų, paskaitų organizavimas, informacinių leidinių parengimas), bet ir kitoms veiksmingoms prevencinės veiklos rūšims, ypač toms, kurių pagrindu užtikrinamas vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų užimtumas ir laisvalaikis.

Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumą mažinimo rekomendacijos:

- teikti visokeriopą pagalbą socialinės rizikos šeimoms, auginančioms vaikus iki 1 m. – užtikrinti socialinių paslaugų teikimą ir socialinių įgūdžių ugdymą, ypatingai kaimo vietovėse;
 - mokyti gyventojus, kaip teikti pirmąją pagalbą, ypatingą dėmesį skiriant kūdikių gaivinimui, ypatingai kaimo vietovėse;
 - organizuoti seminarus būsimiems tėvams, kurių metu būtų suteikiamos žinios apie saugią kūdikio priežiūrą bei kitus ypatumus.
-

Kalvarijos savivaldybės visuomenės
sveikatos stebėsenos 2021 metų ataskaitos
priedas

Pirmame lentelės stulpelyje pateikiami visuomenės sveikatos stebėsenos rodikliai, suskirstyti pagal Lietuvos sveikatos strategijos numatomus įgyvendinti tikslus. Antrame stulpelyje pateikiama savivaldybės rodiklio reikšmė, trečiame stulpelyje – Lietuvos rodiklio reikšmė, ketvirtame – mažiausia reikšmė tarp visų savivaldybių, penktame – didžiausia reikšmė tarp visų savivaldybių, šeštame – savivaldybės rodiklio interpretavimas (reikšmės savivaldybėje santykis su Lietuvos vidurkio reikšme ir savivaldybės rodiklio vietos tarp visų savivaldybių pavaizdavimas pagal „šviesoforo“ principą).

Kalvarijos savivaldybės gyventojų sveikatos ar su sveikata susijusių rodiklių profilis

Eil. Nr.	Rodiklis	Savivaldybės rodiklis		Lietuvos rodiklis	Mažiausia reikšmė	Didžiausia reikšmė	Santykis: savivaldybė/Lietuva	
		2020 m. 2021 m.					2020 m.	2021 m.
		1	2					
Strateginis tikslas – pasiekti, kad 2025 metais šalies gyventojai būtų sveikesni ir gyventų ilgiau, pagerėtų gyventojų sveikata ir sumažėtų sveikatos netolygumai								
1.	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė (m.)	73,1	70,7	74,2	68,5	81,7	0,94	0,95
2.	Išvengiamas mirtingumas (proc.)	29,6	29,3	27,2	19,5	34,0	0,96	1,08
1 TIKSLAS. Sukurti saugesnę socialinę aplinką, mažinti sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį								
1.1. Sumažinti skurdo lygį ir nedarbą								
1.1.1.	Mirtingumas dėl savižudybių (X60–X84) 100 000 gyventojų	25,7	30,0	20,1	0,0	68,1	0,92	1,49
1.1.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl savižudybių (X60–X84) 100 000 gyventojų	23,7	27,6	19,4	0,0	60,1	1,06	1,45
1.1.3.	Bandymų žudyti skaičius (X60–X64, X66–X84) 100 000 gyventojų	22,6	10,0	37,3	0,0	65,7	0,32	0,27
1.1.4.	Mokyklinio amžiaus vaikų, nesimokančių mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų	55,2	57,8	64,4	36,1	246,0	0,85	0,90
1.1.5.	Ilgalaikio nedarbo lygis (proc.)	6,1	9,0	5,0	1,5	13,1	2,19	1,80
1.1.6.	Gyventojų skaičiaus pokytis 1 000 gyventojų	-26,6	-17,4	-1,7	-27,8	78,3	-38,67	10,24
1.2. Sumažinti socialinę ekonominę gyventojų diferenciaciją šalies ir bendruomenių lygmeniu								
1.2.1.	Mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01–Y98) 100 000 gyventojų	125,9	50,0	86,3	30,5	198,3	1,44	0,58
1.2.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl išorinių priežasčių (V01–Y98) 100 000 gyventojų	120,4	45,7	83,1	21,8	163,8	1,29	0,55
1.2.3.	Mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą mokyklose, skaičius 1 000 gyventojų	351,9	416,9	312,0	108,2	572,7	1,63	1,34
1.2.4.	Socialinės pašalpos gavėjų skaičius 1 000 gyventojų	65,3	74,2	23,7	3,2	74,2	3,25	3,13
1.2.5.	Sergamumas tuberkulioze (A15–A19) 100 000 gyventojų	41,9	30,0	19,6	0,0	60,4	0,95	1,53
2.1. Kurti saugias darbo ir sveikas buitines sąlygas, didinti prekių ir paslaugų vartotojų saugumą								
2.1.1.	Asmenų, žuvusių ar sunkiai sužalotų dėl nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius 10 000 darbingo amžiaus gyventojų	0,0	0,0	1,0	0,0	3,8	0,0	0,0
2.1.2.	Susižalojimo dėl nukritimo atvejų skaičius (W00–W19) 65+ m. amžiaus grupėje 10 000 gyventojų	141,3	114,0	124,5	63,4	168,8	1,03	0,92

2.1.3.	Darbingo amžiaus asmenų, pirmą kartą pripažintų neįgaliais, skaičius 10 000 gyventojų	108,3	71,6	57,9	40,9	125,3	1,37	1,27
2.1.4.	Sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis (A00–A08) 10 000 gyventojų	87,6	84,9	21,1	0,0	84,9	0,90	3,93
2.2. Kurti palankias sąlygas saugiai leisti laisvalaikį								
2.2.1.	Mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65–W74) 100 000 gyventojų	9,6	10,0	5,1	0,0	26,6	1,98	1,96
2.2.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl atsitiktinio paskendimo (W65–W74) 100 000 gyventojų	10,8	8,1	4,9	0,0	21,7	1,80	1,65
2.2.3.	Mirtingumas dėl nukritimo (W00–W19) 100 000 gyventojų	38,8	0,0	18,0	0,0	68,1	2,24	0,0
2.2.4.	Standartizuotas mirtingumas dėl nukritimo (W00–W19) 100 000 gyventojų	32,2	0,0	17,5	0,0	60,2	1,42	0,0
2.3. Mažinti avaringumą ir traumų kelių eismo įvykiuose skaičių								
2.3.1.	Mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V99) 100 000 gyventojų	25,9	0,0	6,6	0,0	19,6	2,58	0,0
2.3.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V99) 100 000 gyventojų	27,9	0,0	6,5	0,0	19,5	2,25	0,0
2.3.3.	Pėsčiųjų mirtingumas dėl transporto įvykių (V00–V09) 100 000 gyventojų	0,0	0,0	1,6	0,0	9,6	0,0	0,0
2.3.4.	Transporto įvykiuose patirtų traumų (V00–V99) skaičius 10 000 gyventojų	3,0	3,0	50,5	0,0	10,7	0,48	0,72
2.4. Mažinti oro, vandens ir dirvožemio užterštumą, triukšmą								
2.4.1.	Į atmosferą iš stacionarių taršos šaltinių išmestų teršalų kiekis (kg), tenkantis 1 kvadratiniam kilometrui	317,4	162,3	932,7	38,8	32956,2	0,14	0,17
2.4.2.	Viešai tiekiamo geriamojo vandens prieinamumas vartotojams, proc.	25,85	26,59	-	-	-	-	-
2.4.3.	Nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas vartotojams, proc.	22,39	22,74	-	-	-	-	-
3 TIKSLAS Formuoti sveiką gyvenseną ir jos kultūrą								
3.1. Sumažinti alkoholinių gėrimų, tabako vartojimą, neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir prieinamumą								
3.1.1.	Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu	0,0	0,0	2,9	0,0	15,4	0,0	0,0
3.1.2.	Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su narkotikų vartojimu, 100 000 gyventojų	0,0	0,0	3,0	0,0	18,5	0,0	0,0
3.1.3.	Mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu	69,5	80,0	24,1	0,0	80,0	3,19	3,32
3.1.4.	Standartizuotas mirtingumas dėl priežasčių, susijusių su alkoholio vartojimu, 100 000 gyventojų	26,7	79,6	22,9	0,0	79,6	3,42	3,48
3.1.5.	Nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis medžiagomis ir jų kontrabanda (nusikaltimai)	161,3	131,1	82,7	0,0	464,2	0,82	1,58
3.1.6.	Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais	209,4	200,1	199,2	69,4	388,4	1,01	1,00
3.1.7.	Gyventojų skaičius, tenkantis vienai licencijai verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gaminiais	223,8	222,4	175,2	35,1	359,7	1,30	1,27
3.2. Skatinti sveikos mitybos įpročius								
3.2.1.	Kūdikių, išimtinai žindyti iki 6 mėn. amžiaus, skaičius (proc.)	29,6	30,6	36,2	6,6	62,1	0,82	0,81
4. Užtikrinti kokybišką ir efektyvią sveikatos priežiūrą, orientuotą į gyventojų poreikius								
4.1. Užtikrinti sveikatos sistemos tvarumą ir kokybę, plėtojant sveikatos technologijas, kurių efektyvumas pagrįstas mokslo įrodymais								
4.1.1.	Išvengiamų hospitalizacijų skaičius 1 000 gyventojų	34,4	16,5	14,8	10,1	29,7	1,15	1,11
4.1.2.	Išvengiamų hospitalizacijų dėl diabeto ir jo komplikacijų, skaičius 1 000 gyventojų	2,9	1,7	1,6	0,7	3,0	0,81	1,06

4.2. Plėtoti sveikatos infrastruktūrą ir gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, saugą, prieinamumą ir į pacientą orientuotą sveikatos priežiūrą								
4.2.1.	Slaugytojų, tenkančių vienam gydytojui, skaičius	3,3	3,2	1,8	1,1	6,0	1,83	1,88
4.2.2.	Šeimos medicinos paslaugas teikiančių gydytojų, skaičius 10 000 gyventojų	4,8	3,9	7,3	2,5	13,8	0,66	0,54
4.2.3.	Apsilankymų pas gydytojus skaičius, tenkantis vienam gyventojui	8,3	8,0	8,8	6,5	11,5	0,95	0,91
4.2.4.	Sergamumas (nauji atvejai) vaistams atsparia tuberkulioze 100 000 gyventojų	6,5	0,0	2,4	0,0	15,6	0,41	0,0
4.2.5.	Sergamumas ŽIV (B20–B24) ir lytiškai plintančiomis ligomis (A50–A64) 10 000 gyventojų	0,6	0,0	1,7	0,0	4,8	0,33	0,0
4.3. Pagerinti motinos ir vaiko sveikatą								
4.3.1.	Kūdikių (vaikų iki 1 m. amžiaus) mirtingumas 1 000 gyvų gimusių kūdikių	11,8	12,5	3,1	0,0	32,3	4,21	4,17
4.3.2.	2 metų amžiaus vaikų MMR1 (tymų, epideminio parotito, raudonukės vakcina 1 dozė) skiepijimo apimtys	96,1	97,4	88,4	65,6	100,0	1,04	1,10
4.3.3.	1 metų amžiaus vaikų DTP3 (difterijos, stabligės, kokliušo vakcina 3 dozės) skiepijimo apimtys	93,9	97,1	90,1	63,0	98,2	1,05	1,09
4.3.4.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusieji vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis programoje	8,5	6,7	11,4	1,8	48,8	0,36	0,59
4.3.5.	Vaikų, neturinčių ėduonies pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų, skaičius (proc.)	23,3	20,8	22,7	10,1	36,3	1,05	0,92
4.3.6.	Paauglių (15–17 m.) gimdymų skaičius 100 000 gyventojų	5,3	5,8	2,7	0,0	12,4	1,93	2,15
4.4. Stiprinti lėtinių neinfekcinių ligų prevenciją ir kontrolę								
4.4.1.	Mirtingumas nuo kraujotakos sistemos ligų (I00–I99) 100 000 gyventojų	1059,0	1179,3	820,3	399,4	1517,9	1,34	1,44
4.4.2.	Standartizuotas mirtingumo nuo kraujotakos sistemos ligų rodiklis (I00–I99) 100 000 gyventojų	1007,5	1075,0	805,2	533,7	1381,0	1,38	1,34
4.4.3.	Mirtingumas nuo piktybinių navikų (C00–C97) 100 000 gyventojų	354,6	299,8	275,9	133,1	429,8	1,08	1,09
4.4.4.	Standartizuotas mirtingumo nuo piktybinių navikų rodiklis (C00–C96) 100 000 gyventojų	349,8	286,1	259,5	163,8	382,2	1,15	1,10
4.4.5.	Mirtingumas nuo cerebrovaskulinių ligų (I60–I69) 100 000 gyventojų	280,2	209,9	186,1	82,2	500,2	1,33	1,13
4.4.6.	Standartizuotas mirtingumo nuo cerebrovaskulinių ligų rodiklis (I60–I69) 100 000 gyventojų	266,3	165,8	180,8	76,5	401,7	1,39	0,92
4.4.7.	Sergamumas II tipo cukriniu diabetu (E11) 10 000 gyventojų	54,5	56,0	69,4	38,2	99,9	0,93	0,81
4.4.8.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusiosios atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	38,5	38,5	45,5	11,2	61,9	0,93	0,85
4.4.9.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusiosios gimdos kaklelio piktybinių navikų prevencinių priemonių programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	53,7	53,0	53,4	33,5	74,4	1,06	0,99
4.4.10.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusieji storosios žarnos vėžio ankstyvosios diagnostikos programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	51,5	51,9	48,1	24,2	67,2	1,10	1,08

4.4.11.	Tikslinės populiacijos dalis (proc.), dalyvavusieji asmenų, priskirtinų širdies ir kraujagyslių ligų didelės rizikos grupei, atrankos ir prevencijos priemonių programoje, apmokamoje iš Privalomojo sveikatos draudimo biudžeto lėšų	74,1	50,9	47,2	24,8	70,0	1,20	1,08
